



غار دوشہ خرم آباد



پروانه قلی پور

دبیر مطالعات ناحیه ۲ خرم آباد

استان لرستان

سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

درس ۱۸ (قدیمی ترین سکونتگاههای ایران)

درسنامه، پاسخ فعالیت‌ها، نمونه سؤال

درس ۱۸

مورخان تاریخ ایران را با توجه به ورود اسلام به ایران به دو دوره تقسیم کرده‌اند:

۱. دوره ایران باستان

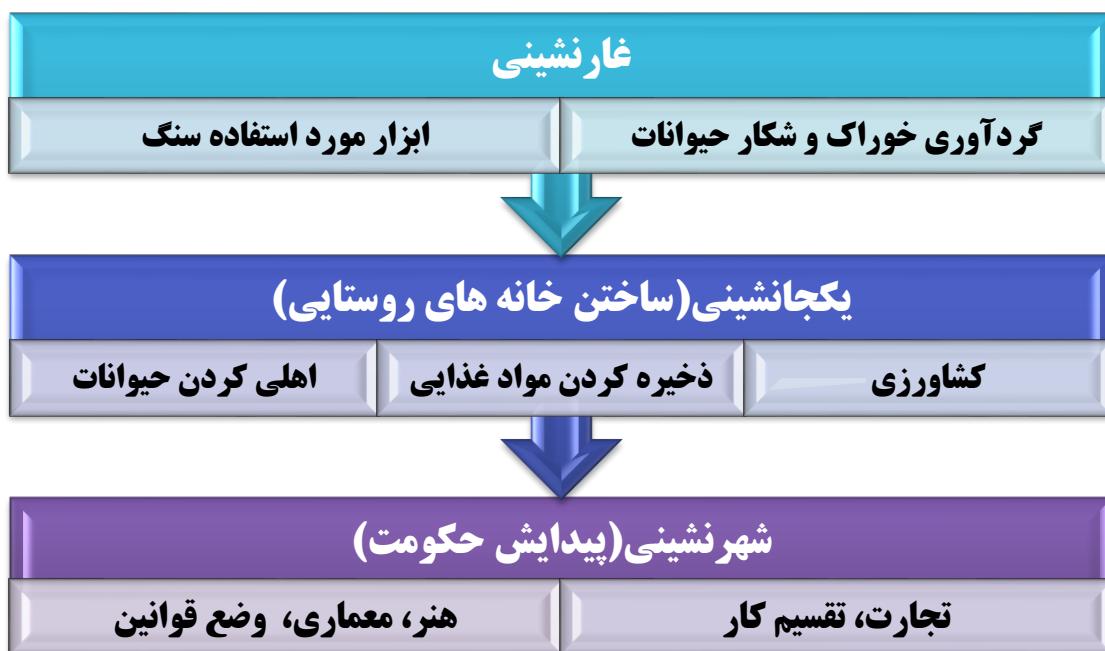
۲. دوره اسلامی

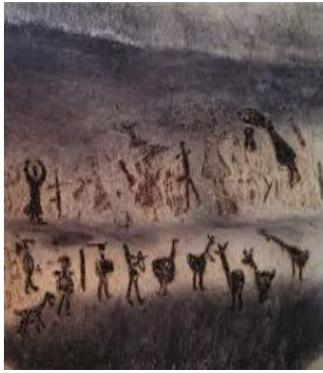
خط زمان

ایران باستان: تاریخ ایران قبل از اسلام است.

ایران اسلامی: با سقوط حکومت ساسانیان و ورود اسلام به ایران آغاز شد و تاکنون ادامه دارد.

مراحل زندگی انسان



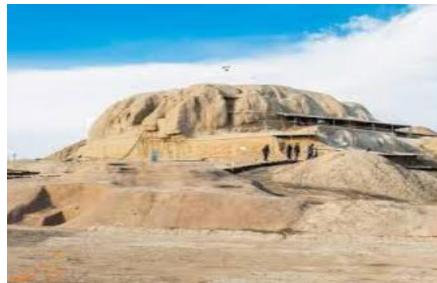


انسان‌های غارنشین به یادبود
شکارهایشان، نقش‌هایی روی
دیوار غارها کشیده و یا بر روی
کوه‌های اطراف خود کنده بودند.



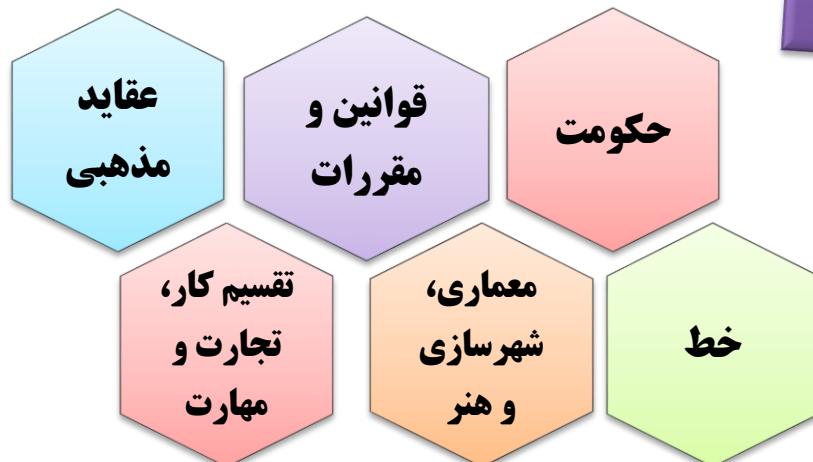
انسان‌ها با آموختن **کشاورزی** و **اهلی کردن حیوانات** در کنار
رودخانه‌ها برای خود خانه‌های دائمی ساخته و **یکجانشین** شدند.
اولین روستاهای در کنار رودخانه‌های پرآب و چشمه‌ها پدید آمدند.

انسان‌ها برای رسیدگی به کار‌ها و نوشتن و محاسبه داد و ستد هایشان **خط را** اختراع کردند.



با پیشرفت در هنر و معماری و ساختن بناهای نخستین **تمدن‌های بشری** به وجود آمد.

ویژگی های تمدن



شهر سوخته در نزدیکی شهر زابل در استان سیستان و بلوچستان قرار دارد.

باستان شناسان با مطالعه اشیاء به دست آمده در این منطقه حدس زدند که حدود ۵ هزار سال پیش تمدن بزرگی در این منطقه وجود داشته است و چون به دلیل نامعلومی (ظاهراً آتش سوزی) از بین رفته است آن را شهر سوخته نامیده اند.



ایلامی ها حدود ۳ هزار سال پیش در نزدیکی شوش تمدن بزرگی را به وجود آورده‌اند.
ایلامی ها با هنر سفال‌سازی آشنا بودند و ظروف مختلف سفالی از آن‌ها بجای مانده است.



قانون هایی را که پادشاهان
ایلامی وضع می‌کردند روی
لوح‌های گلی می‌نوشتند.



زیگورات چغازنبیل شوش

تمدن جیرفت: در نزدیکی جیرفت کرمان در کنار هلیل رود شناسایی شد.

وسایل و ظروف سنگی و مفرغی با نقش جانوران، زیگورات و کتیبه‌های آجری از آثار بجا مانده از تمدن جیرفت است. باستان شناسان، هنوز موفق به خواندن خط این تمدن نشده‌اند.



هم‌زمان با تمدن ایلام در ایران، در منطقه بین النهرين (سرزمین بین دو رود دجله و فرات) تمدن **بابل و آشور** و در کنار رود نیل تمدن **مصر** شکل گرفتند.



حضرت نوح و حضرت
ابراهیم در بین النہرین



حضرت یوسف و
حضرت موسی در مصر



حضرت عیسی در
فلسطین

همه این پیامبران از جانب خداوند برای هدایت مردم برگزیده شدند.

حضرت محمد(ص) که آخرین پیامبر الهی است، در نامه‌ای به پادشاه ساسانی، از وی خواست
دست از ظلم و ستم بوداشته و به آیات خدا بیندیشد و عمل کند.

پاسخ فعالیت ها

۱. کاربرگه شماره (۱۶)



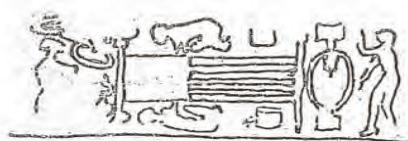
الف) این سنگ نگاره چه مرحله ای از زندگی بشر را نشان می دهد؟ مرحله شکار و زندگی غارنشینی.

ب) چرا انسان های آن دوره، چنین تصویرهایی را روی سنگ ها می کنندند؟ به منظور حفظ حکایت های خود و تاریخ نویسی ابتدایی و انتقال تجربیات خود به آیندگان.

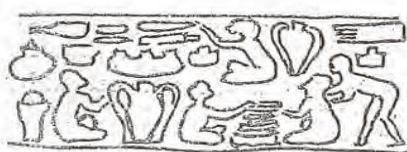
۲. الف) در پدید آمدن تمدن ایلام کدام رود نقش داشته است؟ رود کارون.

ب) شرایط جغرافیایی این منطقه چه تأثیری در به وجود آمدن این تمدن داشته است؟ رودهای پرآب، سرزمین جلکه ای و حاصلخیز، همسایگی با تمدن های بین النهرين.

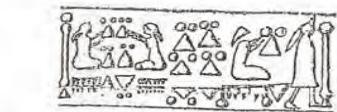
۳. کاربرگه شماره (۱۷)



ریسندگی و بافندگی



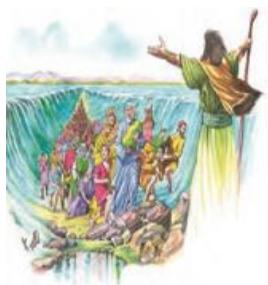
ساخت ابزار (ظروف سفالین)



درست کردن نان (نانوایی)

۴. با توجه به مطالب نمودار ویژگی های تمدن و مشاهده تصاویر مربوط به تمدن ایلام، دلیل بیاورید که ایلام یک تمدن بوده است؟ داشتن حکومت، داشتن قوانین و نوشتن آن ها بر روی لوح های گلی، داشتن خط مخصوص روی آجرهای چغازنبیل، داشتن هنر و معماری، پرستش خدایان.

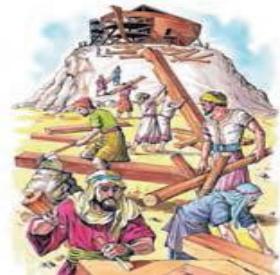
۵. این تصاویر هر یک سرگذشت کدام پیامبر الهی را نشان می دهد؟



حضرت موسی(ع)



حضرت ابراهیم(ع)



حضرت نوح(ع)

۶. الف) نام سوره هایی در قرآن را که به نام یک پیامبر نامیده شده اند، بیان کنید. نوح، یوسف، هود، ابراهیم، یونس، محمد، طه (از نام های پیامبر اکرم).

ب) معنی آیات ۱۰۳ تا ۱۴۰ سوره اعراف را بخوانید. این آیات مربوط به سرگذشت کدام پیامبر الهی است؟ این آیات با بیان داستان حضرت موسی شروع شده و از جزئیات آمدنیش به نزد فرعون و ادعای پیامبری خویش که از طرف خدا به سمت فرعون و قومش رسالت داده تا نجات بنی اسرائیل و دو معجزه ای که خداوند در شب طور به وی کرامت می کند را ذکر می کند. در آیات بعدی اجمالی از داستان زندگی حضرت موسی در مصر و عذاب های نازل شده بر قوم فرعون و نجات بنی اسرائیل و داستان نزول تورات و گوساله پرستی بنی اسرائیل را ذکر می کند.